

KOMÁROM ÉS VIDÉKE

FÜGGETLEN HIRLAP

Hétfőnap 2 fillér.

POLITIKAI NAPILAP.

Vasárnap 10 fillér.

Reggelente: hirtől kivételével, minden nap a korai reg. órákban.

ELFOLYÁSOK ÁRA:

Helyben:		Vidéken:	
1 évi	10 K	1 évi	12 K
3 évi	28 K	3 évi	36 K
6 évi	52 K	6 évi	60 K

HIRDETÉSEKET

jutányosan számítva a kiadóhivatal vesz fel.

Apró hirdetések egyszeri közlése 10 szög 50 fillér. — Minden további szó 4 fillérrel több. — Nyitási költségek jutányos díjazás mellett közöltek.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„Pannonia” könyvkereskedés

Baross-utca 6. szám.

— Kéziratokat nem adunk vissza. —

IV. évfolyam.

1907. április hó 5. (péntek.)

31. szám.

A legújabb mozgalom.

Korcsmárosok szerelmei.

Szombaton közgyűlést tartanak.

Minden Finnországot az északi korszak elűzött. A finnek legnagyobb vágya az, hogy az orosz uralkodó irtó módjára a finnországi uralkodó akarta Oroszország „maga kebelébe” (?) a finnországi uralkodóval.

Ez a „nagy bejárta” világsajtót, elfordították minden nyelvre. Megjelent a lapok hasábján is. Még pedig — egy adókvetési tárgyalás alkalmából.

A költő maró gúnyai, melyen azonban a könnyek csillogtak át, egy jelenetet írt le a mely a város piacán játszódott végig.

A piacon kinzó vad van felállítva, az egy megterítendő hím hazafi le-
szerve.

Előtte a helytartó, a ki azt kérdezi: mi a bajod van az orosz uralkodóval?

Biztatja, serkenti, hogy csak bátoran beszéljen, mondja el a mi a szívem nyomja, nem lesz büntetés. Vájlja meg őszintén vajon nem gondoskodik valaha is a finn népről a tehér ezár?

A megkötözött ember hator és székimondó.

A hóhér sem lusta. Minden vallozás után szorít egyet a kötélen.

Annál hangosabb a megkötött. Végre testének minden csep vére az agyába fut, az megreped a elhaló szavakkal suttogja: *Éljen a csár a ki megkötözött kőjaitól.*

Nagyjában ez a gondolat menete a finn költő rajzának, a ki bizonyára csak a költői hatás kedvéért helyezte az eseményt a tavak országába.

A magyar fináncz politika praktikumát akarta bemutatni a világnak, a mely, nem véletlenül, szóról szóra egyezik „az orosz uralkodó megkedveltségével” Finnországban.

Nem csak adórendszerünk csapni való, hanem pénzügyi hatóságok ügyeizgahna más alkalommal sem kiméli ennek az agyonsanyargatott, ezer és ezer sebből vérző országnak a lakosságát.

Úgy látszik, hogy a ki a pénzügyigazgatási pályára lép annak két balkeze van. Mert egyfelől lehetetlen annyi halvégetű intézkedést nyelbeutni mint a mi embereink megtesznek.

És szerencséjükre Magyarországon minden úgy van berendezve, hogy ha nem egyenes uton, hát kerülővel előbb utóbb a fináncz kezébe kerülünk.

Most a komáromi borkereskedők, vendéglősök és korcsmárosok kerültek sorra.

Sietünk megjegyezni, hogy a legutóbbi bölcös pénzügyi intézkedésben a város tanácsa is ludas. Neki sem volt több érzéke polgárságának anyargó helyzete iránt mint a pénzügyi hatóságoknak.

A tanács sem vette észre, hogy a borkereskedelem, a melyet sikerült tönkre tenni, még most sem ocsudott fel a reá mért csapások hatása alól.

A pénzügyigazgatóság január hónapban átirat a tanácshoz, hogy a boritaladó körül rendtelenségeket tapasztalt. Tudniillik feltűnt, hogy Komáromban több bor fogy el mint a mennyinek a behozatálát bejelentik, illetőleg a mennyinek fogyasztási adóját elszámolják.

Már itt megjegyezzük, hogy valami nagy összegű fogyasztási adó hiányról szó sem lehet. Mert Komáromnak összes beviteli pontján vámok vannak. Legfeljebb néhány száz koronára rúghat az az összeg, a melylyel az állam vagy város a kisebb mérvű csempészek révén károsul. Ezt pedig, a fogyasztási adó üzletszerű természeténél fogva számításba kell venni.

A tanács február hónapban foglalkozott a pénzügyigazgatóság átiratával és határozatot is hozott benne.

A határozatot lényege az, hogy ezentúl az a korcsmáros, a ki a helybeli borkereskedőnél bort vásárolt azt minden egyes esetben a fogyasztási adó hivatalnál tartozik bejelenteni. Az ellenőrzést a pénzügyi hatóság közvegeire bízta, a kiknek a feljelentések után kiírt büntetésekből részesedésük van.

A komáromi vendéglősök és korcsmárosok ezt az intézkedést sérelmesnek tartják.

A legutolsó évek alatt lefolyt hajszá ugyanis a borkereskedők hírnevét, teljesen tönkre tette. A korcsmáros egy liter bort sem ad el, ha vendégei megtudják, hogy kereskedőtől való a bora. Mörhet az tokaji aszút 20 krajczárért literjét; nem tudja eladni. A vinköt drága pénzen megveszik ha az a „termelőtől” származik.

Ezzel a körülménnyel, minthogy maga az élet és nem a paragrafus produkálta, a tanács nem számolt.

Tudnia kellene, mint olyan hatóságnak mely a polgárság életét folyton figyeli, hogy a korcsmáros lopva, éjjel viti el a kereskedőtől a megvett árut.

Intézkedése tehát a helyi borkereskedelmet végleg megbénítja.

Ezzel azonban még nem tett meg a pohár. A pénzügyi hatóság a korcsmárosok pinczébe kvartélyozta be magát. Ottkal ok nélkül megjelenik náltuk, vizsgálatot tart, kellemetlenkedik nekik úgy hogy valóságosan elkésztik ezek a szívesen látott kedves vendégek a korcsmárosok életét.

Jártak emiatt a polgármesternél is, a ki azzal biztatta őket, hogy az intézkedés csak a borkereskedőket érinti ok nyugton maradhatnak.

A polgármester úr rosszul ismeri a finánczot. Ő nyugton maradhat, de az nem nyugszik.

Nem nyugosznak azonban a vendéglősök sem.

Szombaton délután rendkívüli közgyűlésen tárgyalják ezt a legújabb sütteti pénzügyi sfilkít.

Memorandumba foglalják panaszukat, a melyet átadnak majd a polgármesternek, de a közgyűléshez is benyújtják, hogy az vegye őket oltalmába.

Százharmincz adófizető polgárról és családjáról van szó.

Tóth Béla öröksége.

A magyar nyelv tisztasága.

A magyar irodalom és újságírás nagy halottját, *Eötvös* Károly siratta el abban a lapban, a melyben Tóth Béla éles kardját forgatta. Gondolkozhatunk Tóth Béla felől akárhogy az tagadhatatlan, hogy az igaz, a mit *Eötvös* mond róla: „Nagy és fehéres gondolatok voltak nyelvünk és irodalmunk felvirágzására.” Azt mondotta és hirdette: hogy: „a magyar nyelv a világ legszebb és leggazdagabb irodalmi nyelve, de irodalmunk mai művelőinek kezén a könnyelmi idegeskedő lelken hervadás fenyegeti e nyelvnek sok szépségét. Hogy féltette, hogy őrizte lelkének mély izzó tüzevel melengette e szépségeket. Mennyi viaskodást folytatott minden jó szavunkért, népünknek minden jó szóllásáért, mondásáért. Mennyi gondolatot és érzést, mennyi költészetet és bölcsességet tudott felfedezni e szóllásokban, mondásokban.”

Ennek az erős egyéniségű ironak minden gondolatát, minden meséjét és írását elfelejteti a magyar közönség, de örökségül fogadja a szívébe a magyar nyelv érdekében kifejtett küzdelmeit.

Olyan írárok kerülnek nyilvánosságra, a melyeknek magyarsága hajmeresztő.

Ez — sajnos — általános baj. Szóban és írásban ijesztő magyartalansággal találkozunk a közélet minden fórumán. Hazamentő eszméket hirdetnek, kulturfejlődést áhítoznak, de a legtrikábban magyar nyelven.

Legelőször tanuljunk meg magyarul! Van minálunk a (többé-kevésbé) iskolázott emberek között sok olyan, aki két dologhoz feltétlenül ért: a politikához és nyelvészkedéshez, annyira, hogy ebben nem tűr ellenvetést s még a szakember bizonyítékaira is fittyet hány, magyarázatait pedig kinöveti. Hogy a politikához történelmi ismeret kell, ez bizonyos s ennek bizonyítása most nem is tartozik ide, itt most arról van szó; hogy a nyelvészkedéshez, ahhoz is, hogy valaki anyanyelvén mindenkor jól és helyesen beszélhessen és nemcsak a literatúrával foglalkozó egyéneknek okvetlen szükségük van az irodalmi és nyelvtörténeti, meg nyelvfilozófiai ismeretekre.

Azt mondják, magyarul minden ember tud, következőké az is tudja, mi van jól és mi van rosszul s hogyan kell magyarnak magyarul beszélni? Arra ugyan a magyar embert netanítva senki, se Révai, se Verseghi, se Szarvas Gábor, se Szinnyei, sem pedig Simonyi Zsigmond.

Menjünk csak egy társaságba és feszegetjük a helyes magyarság kérdését. Leplezzük le egy-egy divatos szólásmódot vagy egy kifejezésnek a helytelenségét, mennyi ellenvetés zudul föl egyszerre s mily épületes nyelvészeti vita indul meg! Jó, ha visszavonulhat olyankor az ember nyelvészeti aparátusával. Megtörtént egy társaságban, hogy nyelvészeti kérdésében valaki az ellenfeleknek a legilletékesebb fórum a Magyar Nyelvőr döntését ajánlotta. Elfogadták. Mikor aztán döntést a társaságban a Nyelvőrből felolvasták és a magyar nyelv védőjének lett igazza, a felelet az volt, hogy a Nyelvőr sem ért a dologhoz.

Szép magyar nyelvünket nemcsak az íróknak kellene megvédeniök, hanem magának a művelt közönségnek. De hogyan tegye ezt alapos nyelvtörténeti és irodalmi ismeret és tudás nélkül? Azért kell és ez égetően szükséges, hogy a nemzeti irodalomnak és nyelvnek sokkal több teret és időt engedjünk mint eddig, mert ez vétkes mulasztás volt addig is. Irodalmunkat nemcsak Beöthy és mások könyvéből, mely csupán vezetőfonál, kell megismerni, hanem magukból íróinkból és műveiből. Ezekből merit majd aztán az ifjú nemzedék meggyőződést az igazságról, tudást a szépségről, fogalmat a nemzeti szellemről s így alakul az élet számára léha korzó-töltelék helyett okos emberré, jóra való jellemmé a fiatal magyar.

Persze ehhez az iskolai reformok megszületése és normális lélegzése sem elég, ehhez a társadalomnak egy kis jóindulata is megkívántatik.

A külföldi iskolák tantervében mindehnyütt ott uralkodik a nemzeti szellem s mi, akik a külföldnél mindent észreveszünk és elmajmolunk, éppen ezt nem akarjuk megfigyelni és magunkra alkalmazni, mert félünk a sovinizmus vádjától, amint a „hajdan erős magyar“ ujjában sok mindentől fél. Innen van, hogy középiskolai tantervünk magyar irodalmi része valóságos szűkmarku zagyvalék s az irodalomtörténet a gimnáziumban a két utolsó osztályra marad, akkor is heti egy-néhány órácskában. Pedig ebben a tárgyban

nyilatkozik meg a nemzeti szellem és így lehet azt a fiatal lélekbe könnyedén átplantálni. Az irodalomtörténet alapos ismerete irányt adhat egész életünknek, irányítja minden esetre gondolkodásunkat. Azzal az alapos ismerettel aztán már nem azt értjük, hogy minden magyarnak a kis ujjában legyen a legvaskosabb irodalomtörténet, de legyen olyan tudása és jártassága, amely pl. nem elégszik meg avval, hogy Csiky Gergely született 1842-ben, meghalt 1891-ben, hanem ismeri annak műveit, szellemét, nyelvezetét stb. Ezzel azért még nem lesz nyelvtudós és nem is lépte át senki a szükséges tudás határát.

Az új nemzedék talán már majd tud magyarul. A felnőtteknek nehéz leszokni a germánizmusról, de azért meg kell kísérelniök, legalább is azoknak, akik időnként közhelyekről (és többször közhelyekkel) tesznek ellenmondást nem tűrő kinyilatkoztatásokat.

A Ferencz József rakparton lévő 52 számú ház (volt Tólos-féle helyiség) azonnal kiadó. Bővebbet Brüll Manó urnál.

H i r e k.

Megdöböntő vádak.

Sághy József misztikus halála.

Dr. Csukás István nyilatkozata.

A külvárosok népe ha esténként a boltokban vagy az ivókban összejön összeszűg. Egy rettenetes bűnről beszélnek maguk között. Mindenki tud valami újabbat róla s így terjed a fáma szájról szájra.

Ma már Tatában, is erről beszéltek. Sághy Józsefet tudniillik április elsején temették el. Az Emberszeretet kórházban halt meg. Az orvosi diagnózis szerint halálának oka vesebaj illetőleg evvérűség volt. Ez a vér teljes szerteseését, a szervezett végleges dekadenciáját jelenti.

A közhit azonban ezt nem hiszi. Azt mondja, hogy Kállay András bérkocsis, a kit éppen ma tartóztatott le a Hamburgi rendőrség a komáromi ügyészség megkeresésére, okozta halálát.

Sághy az utolsó időkben folyton korhelykedett, ivott és dorbézolt. Fiakkeren vitette magát városzerte. Állítólag egy ilyen kocskázás után a fuvardíj miatt részeg állapotban összeszóllalkoztak Kállayval, a ki a tehetetlen embert össze vissza verte és rugdosta. Ebből keletkezett halálos kimeneteli betegség.

Alkalmunk volt dr. Csukás István kórházi főorvossal ebben az ügyben beszélni ki a következőket mondotta az esetre vonatkozólag: Hallottam én is az iszonyú vádakot. Azonban kereken kijelenthetem, hogy nem igaz. A múlt hó 26-án vagy 27-ikén hívtak először Sághy betegágyához, a kin alapos vizsgálat után evvérűséget állapítottam meg. Ütőből származó véraláfutásnak még nyomát sem láttam. Néhány napi házi kezelés után az én tanácsomra jött be a kórházba, a hol kollégám dr. Gyömőrei szintén megvizsgálta és az én diagnózissal teljesen megegyezőleg állapította meg a betegséget.

Szükségessnek tartottuk az esetet megírni mert az is közbeszéd tárgya, hogy az elhunyt ezt halálos ágyán gyontató lelkészének is megmondotta.

Tehát a nyomozást ebben az irányban is ki lehet terjeszteni. A mi Kállay szökését illeti az értesülésünk szerint nincs összefüggésben Sághy halálával.

Nyomasztó anyagi helyzetén úgy akart segíteni, hogy két jó emberével váltót íratott alá s a felvett pénzzel Amerikába akart utazni. A kezesek feljelentésére kereste meg az ügyészség a hamburgi rendőrséget a letartóztatás végett.

A falu esze.

A kéméndi kovács.

A falu kovácsa a falu — politikusa, a falu esze. Rája hallgatnak. Tekintély, mely átöröklődik.

Holop Imre kéméndi kovács viseli ezen nagyság átkát. A kéméndiek haragszának a jegyzőjükre és a kovácsot ugrasztják bele a jegyző elleni piszkolódásokba. A kéméndi kovács jól ugrik. Egyszer már fegyelmet indított Hegedűs Béla jegyző ellen. Felmentéssel végződött. Holopnak 100 koronája siratta, mert a komáromi törvényszék hatóság előtti rágalmazás címén ennyire ítélte.

Nem nyugodott. A komáromi ügyészségnél feljelentette a jegyzőt, hogy a község lakosaitól betétszerkesztési díjak fejében beszedett 2600 korona elszámolására vonatkozóan, a községi képviselő testület üléséről általa, hivatali minőségben, vezetett jegyzőkönyvbe azt a lényeges tényt, hogy az elszámolást a képviselő testület tárgyalta és elfogadta hamisan vezette be, az ezen ügyből lefolytatott fegyelmi eljárás folyamán ezt a hamis tényt tartalmazó ügyiratot használta fel.

A jegyző ellen minden fórum megszűntette az eljárást, az ügyészség nem fogadta el a vád képviselétét. Holop erre mint magánvádló lépett fel s vádjait egész a Kuriáig vitte. Az is elutasította mert állításai a nyomozás során valótlannak bizonyultak.

A komáromi kir. törvényszék a pereskedési mániában szenvedő kovácsot 200 korona pénzbírságra ítélte ugyancsak hatóság előtti rágalmazás címén. Mit tett Holop? Fellebbezett. Ezzel tartozott a természetének.

— **Az ev. ref. egyház köréből.** A komáromi egyházmegyében Veres Endre halálával megüresedett az esperesi állás, Darányi Ignác lemondásával az egyházmegyei gondnoki állás. Az egyház megyéhez tartozó hitközségek most választottak esperest és gondnokot. Tegnap bontották fel a püspöki hivatalban a beérkezett szavazatokat. Esperessé Tóth Kálmán szentpéteri lelkész választották meg 42 szavazattal, egy házmegyei gondnokká Kálmán Rudolf főispánt, a ki 30 szavazatot kapott, Pogrányi József 12 és Szabó György 6 szavazatával szemben.

— **Új községek a vármegyében.** Kisbér község erélyes mozgalmat indított az iránt, hogy a község járási székhelylyé váljon. Szolgabírói, járásbírói, telekkönyvi és adó hivatalt akar. A község ezt úgy akarja elérni, hogy a szomszédos veszprémmegyei községekben az iránt agitál, hogy ezek kér-

Spitzer Adolf és Társa BUTORÁruháza
 Rendkívüli nagy kedvezmények. Szolid készítmények.
 Mérsékelt árak. Kedvező fizetési feltételek. Jóhaji-utca sarok.
 Komárom, Kossuth-tér és

jék Komárom vármegyéhez való csatlakozást, mert fogyasztó piacuk Kisbér. Tizes bizottság alakult, mely sorra járja a veszprémi megyei falvakat s felszólítja őket a csatlakozásra. Három község már képviselő testületében tárgyalta a kérdést s a csatlakozást mindhárom kimondotta. *Bársonyos, Teleki egyhangulag, Bánk szótöbbséggel hozta meg határozatát. Gróf Eszterházy Bélánál, Bakony-Szombathely uránál, Riász Gyula magy. kir. állami jószágigazgató vezetésével tisztelettel egy küldöttség, mely a grófot, mint a nép vezérét, arra kérte, hogy a megindult mozgalmat támogassa. A gróf a mozgalmat a maga részéről is üdvösnék, korszerűnek és közérdekűnek tartja és ezért azt a maga részéről a legmelegebben támogatja.*

— **Közgyűlés.** A Komáromi Sportegyesület a komáromi első takarékpénztár tanács-termében, 1907. évi április hó 9-ik napján, d. u. 5^{1/2} órakor közgyűlést tart, melyre az egyesület tagjait tisztelettel meghívja az elnökség. Tárgysorozat: Zárszámadás megvizsgálása s a felmentvény megadása. Költségvetés megállapítása. Tisztikar és választmány újalakítása. A közgyűlést megelőzőleg legalább 8 nappal az elnökséghez írásban beadott indítványok tárgyalása.

— **Bucsulakoma.** A Veszprémben költöző törvényszéki elnök *nárai Szabó Elek* tiszteletére a törvényszék és járásbírói bírói és tisztviselei kara bucsulakomát ad a *Magyar Király* szálloda éttermében. A vacsorára, a mely ma este 8 órakor lesz, a távozó elnök kívánságához képest családias jellegű lesz s az említettek kivül arra senkit meg nem hívtak.

— **Kegyetlen állat kinzás.** A vármegye utcai lakosok, a Központi kávéház vendégeinek megbotránkoztatására és minden jó érzésű ember felháborítására egy szegény állattal érezte a vármegye rettenetes haragját és hatalmát *Lipót* Lajos vármegyei hajdu káplár. Egy kutya ment be a tárva-nyitva álló nagy vaskapun a vármegyei ház udvarára, a hol Lipót fákat nyesegetett. Mikor a kutyát meglátta haragra lobbant s a kezében tartott fanyíró ollóval vágta az állat czombjába. A tenyérmű mélységű sebből vérző állat velőtrázó sivitással futott végig az utcán bevészve annak kövezetét. Ott rögtön szidalmakkal és korholással illették a jelenet tanui az állatkinzó embert, akit azonkivül a rendőrségen is feljelentettek.

— **Közgyűlések.** A *Dalegyesület* rendkívüli közgyűlése. Hétfőn tartotta meg a Komáromi Dalegyesület rendkívüli közgyűlését *Hevesi Bernát* elnökle alatt a városháza nagytermében. — A közgyűlés megtartását az alapszabályok módosítása tette indokolttá, mert azok 1893 óta már bizonyos mértékben elavultak. A közgyűlés *Sulacsik* Lajos előadása alapján elfogadta a választmány által ajánlott módosításokat, melyek jobbra az egyesület szervezetére és önkormányzatára vonatkoznak. — A tisztikar tagjai közül az elnök, alelnök, ügyész, titkár, pénztáros, háznagy hivataluknál fogva lesznek a választmány tagjai, mely ezentúl 24 tagból áll, negyed-részeben a működő kar tagjaiból. A jegyzői állás helyett titkári tisztelet szervezett a közgyűlés és a háznagy személyében az egyesület otthonának felügyelőt választ, ki a tagoknak frissítővel leendő ellátásáról is gondoskodik. Figyelemreméltó újítás az alapszabályokban az is, hogy a tagfelvétel ezentúl két tag ajánlatára történik, akik három évre kötelezik magukat az egyesület tagjaivá lenni.

A *Komáromi Iparos Ifjúság Önképző Egyesülete* f. hó 2-án, kedden esti 8 órakor tartotta meg évi rendes közgyűlését, nádor-utcai saját helyiségében. *Fülöp Zsigmond* elnök üdvözölte az egybegyűlteket, felolvasta az egyesület működéséről szóló évi jelentését, melyben vázolta azt az eredményes munkásságot, mely a lefolyt évben igen szép anyagi és erkölcsi sikert juttatott az egyesületnek.

A pénztáros évi jelentését tudomásul vettek a zárszámadásokat is felülvizsgálta s a felmentvényt megadta a közgyűlés, valamint a jövő évi költségvetést is megállapította. Majd az egyesület tisztviselői kara választott meg, a következő eredménnyel: Elnök: *Fülöp Zsigmond*. Alelnök: *Koczor Gyula*. Titkár: *Gruber Lőrincz*. Könyvtárnok: *Farkas István*, Pénztáros: *Sternthal Károly*. Ellenőr: *Metlesich József*. Háznagy: *Czill Ferencz*. Jegyző: *Leszenszky József*. Végül a 26 tagú választmányt alakította meg a közgyűlés.

Ezen közgyűlésekről csak másodkézből szerzett tudósítás alapján írhatunk. Meg kellett várnunk, míg egyik laptársunk beszámol róluk, mert az értesült a gyűlések idejéről, mivelhogy véletlenül ugyanott nyomják a meghívókat, a hol a Komáromi Ujságot. Mi nem vagyunk abban a helyzetben, hogy a nyomdásztól kapjunk meghívót. Az egyesületek vezetőségei pedig úgy látszik abban a hiszemben vannak, hogy első sorban a sajtó érdeke, hogy közgyűléseikről referáljon. Tévednek.

Országgyűlés.

Elnök: *Justh Gyula*.

Darányi miniszter betértesztette a gazdasági cselédek jogviszonyait szabályozó, továbbá a gazdasági munkásházak építésének államsegélyéről szóló javaslatát.

A ház ezután a nem állami tanítók fizetés rendezéséről szóló javaslatot tárgyalta. *Verián* Endre előadó ismertette a javaslatot.

Molnár János: A javaslatot politikai okokból nem fogadja el. Ezt indokolni kívánja, amihez joga és szabadsága is van. Ő csak a koalíció eredeti programjának ígért törhetetlen hűséget mindazon kérdésekre nézve, amelyek ezen programon túljertnek, fenntartotta elhatározásának szabadságát. A javaslat külömböség tesz az állam és a hitvallásos tanítók között s a mérleget az előbbiekre javára dönti el. Erre pedig alap nincs. A javaslat odairányul, hogy a nemzetiségek lehetőleg elsajátítsák a magyar nyelvet, iskoláik ne neveljenek hazafutókat. Egy hang a másodemeleti karzaton: Mind gazemberek. Fegyházba velük! Ki kell dobni a nemzetiségeket a képviselőházból (Nagy zaj, Igaza van.)

Molnár János: Az egyházakat azonban ez a javaslat mélyen sérti és ezért kéri a minisztert, hogy javaslatát még ma vonja vissza. (Élénk derűtség, taps a nemzetiségieknél.)

Apponyi miniszter: *Molnár* felszólalása alkalmas arra, hogy a javaslat körül forgalomba került tévedéseket szaporítsa. Ezért már fell kell szólalnia. Kijelenti, hogy *Molnár* felszólalása teljesen egyéni természetű, mert nem fedi a püspöki kar véleményét; a püspöki kar teljes harmóniában van, mindezt belátja mindenki, aki a kérdést nem nemzetiségi szempontból nézi. Tévedések eloszlátása végett kellett ezt kijelenteni, anélkül, hogy a képviselő urat kicsinyelni vagy sérteni akarná.

Sinkó József Apáthy kolozsvári egyet. tanár könyvből ismerteti a románok viselkedését a bukaresti kiállításon. Hosszasan olvas föl Apáthy írásából, mire elnök inti, hogy ez nem tartozik e tárgyra.

Ezután újra a bukaresti kiállítással foglalkozik, majd amikor elnök nem engedi, hogy a tárgytól eltérjen, befejezi beszédét. A javaslatot elfogadja.

Polit Mihály nemzetiségi szempontból bírálja Apponyi javaslatát.

Benyújt egy határozati javaslatot, kibeszéli az ülést.

Felolvas szerkesztő: **Teller Kálmán.**

Nyomatta a kiadótulajdonos: **Pannonia** könyvnyomda.

LEGUJABB.

Bukarest, április 4.

A fölkelés idejében letartóztatott emberek között van Konstantinesku *Maniu*, plojesti állomás főnök, továbbá egy magureni, ügyvéd, egy tanító, *Bopván Aurél* ausztriai kőműves, aki egy kávéházban forradalmi manifesztumokat osztogatott, egy szociális ujság szerkesztője.

Róma április 4.

A *Corriere della Sera* a rappalói találkozásról jelenti, hogy Olaszország nem csekély mértékben járult hozzá, hogy Németország és Anglia közti félreértések eloszoljanak. Ez mindenesetre nagy dolog és a béke föntartása érdekében föltétlenül szükséges.

Prága, április 4.

A cseh ujságok néhány nap óta azt a hírt terjesztik, hogy a király április közepére tervezett prágai utazását elhalasztotta. Erről azonban udvari körökben mitsem tudnak.

Bukarest, április 4.

Az egész országban véglegesen helyreállott a rend. Számos elfogatás történt. A vlaskai kerületben lévő *Gjurgjia* városban a prefekturán gyűjtést tartottak a kerület földbirtokosai és bérlői, a melyben a kormánynak erélyes és körültekintő intézkedéseiret egyhangulag köszönetet szavaztak.

Abauj-Szántó április 4.

Timár József monoki legény összeveszett *Bartko Józseffel* a sorozás alkalmával és elhatározta, hogy adandó alkalommal boszút fog rajta állni. Husvét első napján a monoki templomban együtt volt a két haragos, de véletlenül köztük állott *Szunyog István*, a ki ájtatosan imádkozott. *Timár* felszólította *Szunyogot*, hogy távozzék el, *Szunyog* nem akart távozni és *Timár* a már készen tartott éles kést *Szunyog* hasába döfte a zavarban elmenekült. *Szunyogot* haldokolva szállították lakására. A gyilkost a mezőn fogták el és meg akarták lincselni, s csak nehezen sikerült ezt megakadályozni. A gyilkost a szerencsi járásbíróshoz vezették.

Pétervár április 4.

A *Stolypin* miniszterelnök által támogatott indítvány alapján az inséges lakosság kérdésében kiküldött bizottság tegnap a külügyminiszterium élelmiszer-szállítási osztálya vezetőjének előadását hallgatta. Előadó kijelenti, hogy az inséges kerületekben már elegendő rozsmennyiség áll rendelkezésre.

A birodalmi дума költségvetési bizottságának nyolcz osztálya egy balpárti képviselőt sem választott elnökké. Az elnökök közül hat kadettpárti, egy mérsékelt és egy jobbparti.

A pétervári községi tanács elhatározta, hogy feliratot intéz *Stolypin* miniszterelnök-höz, a melyben köszönetet mond a dumában tanusított erélyes magatartásáért.

Gyakornok kerestetik ki magyar és német nyelvet szóban és írásban bírja. Jelentkezni lehet délelőtt 10 és 11 óra között **Freystadt Miklós** ügynökségi irodájában Megye-utca 16. szám.

Irodista kisasszony

ki a levelezésben jártas és gép valamint a gyorsírást perfect érti azonnal alkalmazást nyer. Írásbeli ajánlatok „ügyes” jellege alatt a kiadó hivatalba. Kik a német nyelvben jártas előnyben részesülnek.

